

Kasvoton potilas – Kimmo Oksanen Lux Humanan vieraana

POSTED ON 26.5.2016 BY HEIDI WIIKLA

Helsingin Sanomien pitkäaikainen toimittaja **Kimmo Oksanen** vieraili Meilahden kampuksella Lux Humana -tilaisuudessa 12. toukokuuta. Oksanen sairastui vakavasti vuonna 2008, kun virus- ja bakteeri-infektio iski ja tuhosi hänen kasvonsa. Hän kirjoitti kokemuksistaan kirjan, *Kasvonsa menettänyt mies*, jossa hän kertoo tarinansa kokonaisuudessaan. Meilahden vierailulla Oksanen puhui potilaana olemisesta ja kokemuksistaan Helsingin alueen perusterveydenhuollossa ja erikoissairaanhoidossa.

Miljoonan euron mies

Päällimmäisenä tunteena Kimmo Oksanen tuntee valtavaa kiitollisuutta niin häntä hoitaneita terveydenhuollon ammattilaisia kuin myös Suomen satavuotista järjestelmää ja veronmaksajia kohtaan.

– Miljoonan euron mies kuulemma, Oksanen sanoo ja toteaa samaan hengenvetoon, ettei tällainen hoito olisi missä tahansa mahdollista. Ilman sitä taitoa ja huippuosaamista, mitä Suomessa on, sairaus olisi vienyt häneltä hengen.

Kimmo Oksanen, taustalla Meilahden sairaala

Sairastumisen alussa Oksasta siirrettiin sairaalasta ja hoitopaikasta toiseen, mikä vaikeutti tilanteen vakavuuden ymmärtämistä. Oksanen arvelee, että jos oikeanlainen hoito olisi päästy aloittamaan nopeammin, sairaus olisi mahdollisesti saatu pysäytettyä aikaisemmin. Oksanen sanoo ymmärtävänsä esimerkiksi kuormitettuja terveyskeskuslääkäreitä, mutta korostaa, että koska ihon läpi ei voi nähdä mitä ihmisessä on, täytyy lääkäreillä olla todella paljon herkkyyttä ymmärtää kunkin potilaan tilanne.

Vuosien varrella Oksanen kertoo huomanneensa, että kuten potilaista myös lääkäreistä on moneksi, ja siksi on selvää, ettei kohtaamisissa aina vältytä törmäyksiltä. Toisinaan epäasiallista kohtelua esiintyy, potilaille huudetaan tai heidän tarpeitaan ei kuunnella. Täytyy olla kuitenkin suunta tai linja siitä, mihin pyritään, Oksanen sanoo. ”Toivottavasti sellaista sairaalaa ei ole, missä ei ole mitään visiota siitä, miten potilaita kohdataan.”

Tilanteet, joissa lääkäri tai hoitaja on osoittanut täydellistä ymmärtämättömyyttä potilaan tunteista, ovat olleet pysähdyttäviä ja ikäviä, mutta onneksi harvinaisia. Oksanen korostaa, että 99-prosenttisesti terveydenhuollon henkilöstö on erinomaista ja hoito hyvää. Jokainen potilas on omanlaisena persoona ja siksi on erittäin tärkeää, että ihmiset nähdään yksilöinä ja heidän erilaisuutensa huomioidaan hoitokontakteissa, Oksanen sanoo. Hänen mukaansa ihmiset toivovat, että heidät otettaisiin potilaana, ei esineenä tai asiakkaana, mikä Oksasen mielestä viittaa talouselämään ja rahaan.

Kärsimys kerrallaan

Oksanen käsittelee kirjassaan koskettavalla tavalla kärsimystä ja teema nousee esille myös Meilahden vierailun aikana. Oksanen on kuullut sanottavan, että kärsimys on isompi, kun 50 ihmistä tai 500 ihmistä kuolee kuin jos yksi ihminen kuolee. Hän on eri mieltä. On aina yksi kärsimys kerrallaan ja jollekulle tai joillekulle, Oksanen toteaa. Ja niin on myös yksi kohtaaminen kerrallaan.

Kimmo Oksanen haastateltavana.

Oksasta hoitaa lääkäri, jonka kanssa yhteistyö toimii ja henkilökemiat kohtaavat. Hyvä hoitosuhde, johon mahtuu myös huumoria, on edistänyt toipumista. Hoitava lääkäri oli aikanaan arvellut, että Oksasen kohdalla suurin toipumisen häiritsejä on ollut taiteilijan sielu. ”Kun sä et ole semmoinen paras potilas”, oli lääkäri todennut. Enkä kymppin oppilas, Oksanen lisää ja naurattaa yleisöä.

Potilaat kaipaavat hoitokohtauisissa huumoria ja mielihyvää, Oksanen uskoo. Teeskentely ei toimi, vaan suoruus ja aitous. Hoitoa tarvitseva potilas on aina epävarmassa tilanteessa eikä välttämättä tiedä, mitä seuraavaksi tapahtuu tai ymmärrä, mitä lääkäri sanoo. Usein varsin pienet asiat merkitsevät potilaalle eniten. Oksasen mielestä keskusteleavuus on viime vuosina lisääntynyt terveydenhuollossa ja hän on huomannut, että esimerkiksi SOTE-uudistusta koskeva tieto siitä, missä mennään ja mitä tapahtuu, on monille ihmisille merkittävä.

Lääkärille potilas saattaa olla vain yksi, mutta potilaalle hän itse on ainoa. Tämä suhteellisuus on aina kaikissa kohtaauisissa hyvä muistaa, Oksanen kiteyttää lopuksi.

[Lue lisää Kimmo Oksasesta](#)

Teksti

Heidi Wiikla

Tietoasiantuntija

Kuvat

Jussi Männistö

Tietoasiantuntija